

VEILIGHEIDSDIENST NED. ANTILLEN

MAANDOVERZICHT

juni 1965

ALGEMEEN

Op 1 juni besloot de regeringsraad van Uruguay een verbod te leggen op het houden van de voorgenomen conferentie voor "solidariteit met Cuba en het zelfbeschikkingsrecht der volkeren". Waarschijnlijk zal de conferentie nu in september in Santiago de Chile bijeenkomen. Dit werd tenminste voorgesteld door de communistische Central Unica de Trabajadores Chilenos (CUTCH).

De beslissing van de regeringsraad van Uruguay, welke mede werd genomen wegens de toch al gespannen situatie in dat land, heeft een storm van protest ontlokt aan de talrijke linkse publicaties in Montevideo. "El Pppular" vond dat de regering "de bevelen van de Yankee Gorilla" had opgevolgd, terwijl "Epoca" zich afvroeg of Uruguay door JOHNSON werd geregeerd.

Het organisatorisch comité zelf verklaarde dat de maatregel duidelijk anti-constitutioneel was en in strijd met de democratische gevoelens van het volk.

De impasse in de Dominikaanse Republiek werd in juni nog niet doorbroken. CAAMAÑO's positie werd verzwakt door het uitblijven van spontane steun voor zijn beweging buiten de stad Santo Domingo zelf. Zijn verzet in de binnenstad was uitzichtloos.

IMBERT werd door de O.A.S. in bedwang gehouden. Tekenen wezen erop dat wederzijds de neiging tot compromis veld begon te winnen.

Venezuela was het mikpunt van een der meest geliefde vormen van besmeuring in de wereld van het communisme, een campagne om de rechten van politieke gevangenen te verdedigen. In een poging om de regering van Venezuela in discrediet te brengen, werden van de diensten van figuren als Alberto MORAVIA (lid van de Wereldvrede Raad) gebruik gemaakt. Een eerdere poging in februari j.l. om "intellectuelen" voor dit doel in het geweer te krijgen, was wegens ondoelmatige organisatie mislukt.

De maand juni zag een algemene uittocht van vakbondleiders, communisten en leiders van de M.N.R., allen tegenstanders van de junta in Bolivia. Sommigen verlieten het land min of meer "vrijwillig", anderen werden uitgezet. De junta van BARRIENTOS en OVANDO zette haar plan door om met militaire macht de greep van LECHIN's vakbond op de tinmijnindustrie te breken

- 2 -

en een reorganisatie van het inefficiënte beheer van deze industrie te forceren.

In Amerikaanse kringen heerst er een zeker optimisme met betrekking tot de kansen op een sanering van de Boliviaanse economie. De grootste onberekenbare factor is de verhouding tussen BARRIENTOS en OVANDO.

Radio Havana citeerde met enthousiasme het commentaar dat ex-president PAZ ESTENSSORO, tot voor kort nog een "lakei van het imperialisme", in de Peruviaanse pers leverde op de situatie in Bolivia. PAZ zeide dat de "oligarchie" weer in het zadel is. Hij veroordeelde de "barbaarse onderdrukking van de mijnwerkers door 'golpista' regiem".

Ché GUEVARA werd vervangen als Minister van Industrie. Nog immer behield Havana het stilzwijgen omtrent het lot van hem die naast Fidel CASTRO zelf wellicht het meeste heeft bijgedragen tot de ontwikkeling van het communistisch bruggehoofd op het Westelijk Halfrond.

De record-suikeroogst was goed nieuws voor CASTRO. Het succes is ongetwijfeld een morele injectie voor zijn bewind, maar een oplossing voor de economische problemen van het land is het niet.

De O.A.S. "top"-conferentie, welke eerst in mei zou worden gehouden en wegens het Dominikaanse conflict moest worden uitgesteld, werd in juni wederom uitgeschreven voor augustus. Het was echter nog lang niet zeker dat de conferentie doorgang zou vinden. Verschillende lid-staten waren er tegen, met name Chile, Mexico, Uruguay en Peru. Ten dele betrof de tegenstand de geprojecteerde permanente O.A.S.-vredeasmacht, die op deze conferentie ter sprake zou komen.

Men vreesde dat de verdeeldheid onder de leden door de besprekingen nu zodanig geaccentueerd zouden worden dat het voortbestaan van de O.A.S. in gevaar zou kunnen worden gebracht.

Slechts Brazilië, de kolos op het Zuidelijk halfrond, heeft zonder reserves de Amerikaanse actie goedgekeurd. Men zou kunnen argumenteren dat de unilaterale actie van de Verenigde Staten in de Dominikaanse Republiek ook voor de landen die er hun afkeuring over hebben uitgesproken een stimulans moet betekenen voor het vormen van een permanente O.A.S.-leger. Immers een bestaande multilaterale macht zou een herhaling van dergelijke

acties, welke de Latijns Amerikaanse republieken voor een fait accompli stellen, kunnen voorkomen. In de praktijk zou het echter er op neer komen dat de O.A.S.-macht een Amerikaans leger zou zijn met symbolische contingenten uit Latijns Amerika.

Uit recente artikelen in de West Europese pers blijkt de verwachting - men zou haast zeggen de hoop - dat wellicht met uitzondering van Brazilië de Latijns Amerikaanse landen zich meer en meer op West Europa zullen gaan oriënteren, teneinde de greep van de Verenigde Staten op dit continent wat lossers te maken. Het voorgenomen bezoek van president FRERI van Chile aan verschillende West Europese hoofdsteden werd in groot verband gezien als een symptomatisch precedent.

Het is wel zo, dat de Latijns Amerikaanse Christendemocraten bindingen hebben met Europa, welke bij de andere partijen ontbreken.

Opmerkelijk is in dit verband ook het verschil tussen de Noord-Amerikaanse- en de West Europese visie op de Christelijk Democratische vakbeweging in Latijns Amerika. Terwijl de Amerikaan het anti-Amerikanisme van de C.L.A.S.C. ziet als een doorschemering van links-extremisme, wordt dit in West Europa over het algemeen juist heel gezond genoemd. Er is uiteraard wederzijds enige oversimplificatie in het spel. Het is bovendien niet ondenkbaar dat min of meer latente rancunes - en dan niet alleen bij Charles De GAULLE - ten opzichte van de anti-koloniale politiek van de Verenigde Staten na de tweede wereldoorlog de Europese mogendheden noden om nu op haar beurt wat onder de Amerikaanse duiven te gaan schieten. Latijns Amerika is potentieel een markt van ongekende mogelijkheden. Doeltreffende steun uit West Europa zou een toenadering tussen de Christendemocraten en de Latijns Amerikaanse links-extremisten kunnen vermijden. Dit zou een ommekeer betekenen in de bestaande tendens, een ommekeer die bij de meest verantwoordelijke leiders der Christendemocraten in Latijns Amerika heel welkom zou zijn.

VENEZUELA

Uit officiële bekendmakingen is gebleken dat buitenlandse instructeurs - naar werd aangenomen Tsjechische - zich zouden bevinden onder de in het binnenland van Venezuela optredende guerilla's.

Bij militaire acties zouden wapens van vreemde makelij en een aantal documenten zijn buitgemaakt, welke hierop wezen. In de afgelopen vier maanden - zo werd van regeringswege gerapporteerd - zouden in de bergen in de staat Lara drie en zestig guerillastrijders zijn gesneuveld, terwijl in totaal door de troepen vier en tachtig guerillastrijders en collaborateurs werden gearresteerd. De verliezen van regeringszijde zouden dertien gesneuvelden bedragen.

In de Amerikaanse pers werd aan generaal Ramon FLORENCIO GOMEZ een verklaring toegeschreven, als zouden guerilla-acties gaande zijn op acht fronten in verschillende staten. De minister zou verklaard hebben dat de guerilla's in de staat Falcon volledig bedwongen waren, maar dat de gevechten in de staten Trujillo en Lara onverminderd voortduren. Door FLORENCIO GOMEZ werd dit bericht naderhand tegengesproken. De guerilla's zouden volgens hem slechts actief zijn in Miranda, waar de strijdkrachten een "normale anti-guerilla-actie" voerden.

De verkiezingen in de studentenfederatie van de centrale universiteit van Caracas hebben wederom - zoals verwacht werd - een overwinning opgeleverd voor de extreem linkse groeperingen. Van de zeven posten in het federatiebestuur won de CPV/MIR-lijst er vier, terwijl de lijst van COPEI drie zetels bemachtigde. Het getemperd optimisme van Acción Democrática bleek toch niet verantwoord te zijn. De A.D.-lijst haalde de kiesdeler niet en zou deze ook niet samen met de F.N.D.-lijst hebben gehaald. In COPEI-kringen was men heel tevreden over het resultaat, vooral omdat de Christendemocraten er in waren geslaagd de T.H.-zetel van de Marxisten te winnen.

De waarde welke in Venezuela - en in zovele Latijns Amerikaanse landen - aan dit soort verkiezingen wordt gehecht, moet de buitenstaander wel erg overdreven lijken. Inderdaad hoeven zij voor het politieke leven in het land van geen enkele praktische betekenis te zijn.

Zij ontleen haar belangrijkheid aan de gewoonte van de partijen om van deze verkiezingen een prestige-kwestie te maken. Uiteraard reflecteren de verkiezingen wel de instelling van de studerende jeugd en daarom is deze laatste uitslag weer alleszins ontmoedigend voor de regeringspartijen. Het succes van COPEI als enige concurrent van de CPV/MIR geeft minder hoop voor een democratische tendens onder de studenten dan men op het eerste gezicht zou denken. Immers, de leuzen waarmee COPEI met de extreem linkse partijen concurreert zijn, zeker in de jeugdbeweging van deze partij, vaak moeilijk te onderscheiden van die van het links-extremisme zelf.

Wat vorige maand in Venezuela erg veel stof heeft doen opwaaien, was het congres dat in Rome werd gehouden "voor de democratische vrijheden en amnestie voor politieke gevangenen in Venezuela". De Italiaanse schrijver, Alberto MORAVIA, initiatiefnemer van dit congres, werd door de Federatie van Venezolaanse Boeren uitgenodigd tot een bezoek aan Venezuela om zich op de hoogte te stellen van de feiten. Het aan MORAVIA gerichte telegram stelde dat indien hij de waarheid wenst te kennen, de federatie verwachtte dat hij de uitnodiging niet zou weigeren.

PAZ GALARRAGA verklaarde namens de Acción Democrática, dat deze groep intellectuelen onder leiding van de secretaris-generaal van de CPI, Luigi LONGO, slechts met fictie werken. Het congres toonde aan, zo zeide PAZ GALARRAGA, "hoe gemakkelijk intellectuelen, terwijl zij zelf geen communisten zijn, op de meest onverantwoordelijke wijze op de machinaties van de communisten reageren.

Ook COPEI reageerde met verontwaardiging op de stellingen van de conferentie. Luis HERRERA CAMPINS noemde deze een schandelijk commentaar op de politieke situatie in Venezuela, waarin alle feiten die hebben geleid tot de maatregelen tegen het communisme in dit land, ontbreken. De leider van de F.N.D., Arturo USLAR PIETRI, wees er op dat Alberto MORAVIA niets van Venezuela weet en zich nimmer iets aan Latijns Amerika gelegen heeft laten liggen.

De verpersoonlijking van de "politieke gevangene" is een oud stokpaardje van het communistisch propaganda apparaat, de secretaris-generaal van de CPV, Jesus FARIA. Gesproken wordt over de "strijd van het Venezolaanse volk om FARIA te bevrijden".

Het congres toonde overigens aan dat Venezuela inderdaad in alle opzichten hoog op de lijst der communistische doelwitten staat en bevestigde eens te meer de rol welke de CPI is toebedacht in het aanwakkeren van de subversie in Latijns Amerika.

CUBA

Ché GUEVARA werd als Minister van Industrie vervangen door Arturo GUZMAN, die voorheen de tweede man van het ministeriewas. Nog immer bleef men speculeren over wat er met GUEVARA zou zijn gebeurd. CASTRO behield hieromtrent het stilzwijgen.

Ook van Amerikaanse zijde, waar men over het algemeen geneigd is weinig geloof te hechten aan de publicaties uit Cuba omtrent de economie van dit land, werd aangenomen dat de suikeroogst dit jaar een record heeft gevestigd. Het getal van 6 miljoen ton, dat door CASTRO werd bekend gemaakt, noemde men mogelijk "ietwat" overdreven, maar toegegeven werd dat het niet veel zou schelen.

Het is wel opmerkelijk dat CASTRO thans volledig terug is gekomen op de diversificatie van de economische basis van het land, welke in de beginperiode van zijn regiem de suikerproductie schade heeft berokkend. Het is zelfs zo dat de nadruk op suiker thans tot gevolg heeft dat de Cubaanse koffie-productie, die in de vijftiger jaren zijn plaats als een der belangrijkste nevenindustrieën aan het heroveren was, thans een dieptepunt heeft bereikt. In de oogstperiode 1955/56 bedroeg het rendement meer dan 1 miljoen kwintalen. Hoewel exacte cijfers ontbreken, mag worden aangenomen dat de productie minstens gehalveerd is. Het resultaat is dat Cuba - indien het koffie niet rantsoeneerde - grote hoeveelheden zou moeten importeren.

Ongetwijfeld speculeert CASTRO er op dat een gestadige groei van zijn suikerproductie tot het gestelde doel van 10 miljoen ton in 1970, Cuba voldoende export zal kunnen bezorgen om op te wegen tegen de steeds groter wordende eisen voor import. Een negatieve factor in dit beleid is echter de ontwrichtende invloed van het alles op alles zetten bij de suikerproductie op de verbouwing van allerlei andere inheemse produkten van

Cuba, waarvan de eerdergenoemde koffie slechts een voorbeeld is. Hierdoor komt Cuba wellicht voor de noodzaak te staan om tenminste een deel van de exportwinst aan te wenden voor het importeren van producten waarin het autarkisch had kunnen zijn.

Bovendien is het de vraag of de voordelen van de exportvermeerdering niet zullen worden teniet gedaan door een overeenkomstige verlaging van de suikerprijs op de wereldmarkt. De Soviet Unie en enkele landen uit Oost Europa hebben de traditionele rol van de Verenigde Staten met betrekking tot het verkapt subsidiëren van de Cubaanse suikerindustrie overgenomen. De Cubaanse suiker wordt door de landen achter het ijzeren gordijn gekocht à 6 U.S. dollarcenten per pond, dan wel tegen goederen overeenkomstig met deze waarde geruild. Dit betekent op dit moment een subsidie van 4 dollarcenten per pond, maar over het gehele jaar gezien waarschijnlijk van gemiddeld 3 à 3½ dollarcenten per pond. Indien de IJ.G.-landen hun à fonds perdu steun aan Cuba naarmate zij meer suiker uit Cuba betrekken zouden verminderen, dan blijft CASTRO even ver en dan zou hij er beter aan doen te trachten zijn export - weliswaar tegen een lagere prijs - te richten op de vrije wereld. Slechts indien de IJ.G.-landen hun steun, ongeacht het volume der suikerimport, ongewijzigd blijven verlenen, zal Cuba in staat zijn dankzij de "10 miljoen ton suiker campagne" het kapitaal te vergaren dat het nodig zal hebben om:

- a) de suikerindustrie zodanig te mechaniseren dat CASTRO niet de halve bevolking er voor hoeft te recrutereren, en
- b) voor de vrijgekomen mankracht werkgelegenheid te scheppen door de industrialisatie, die hij voorlopig heeft moeten opschorten.

DOMINIKAANSE REPUBLIEK

CAAMAÑO bleef met gedunde gelederen taai volharden in de benedenstad van Santo Domingo. Van tijd tot tijd kwam het in de stad tot een treffen tussen de "inter-Amerikaanse Vredesmacht" en de rebellen van CAAMAÑO, waarbij wederzijds de handen in onschuld werden gewassen.

Met enige moeite werden de vereiste 14 leden van de O.A.S. het er over eens dat een commissie zou worden benoemd met de opdracht te pogen de crisis in de Dominikaanse Republiek tot een einde te brengen. Deze nieuwe poging om een oplossing te vinden, bracht de Amerikaan, Ellsworth BUNKER, de Braziliaan, Ilmar PENHA MARINHO, en de Salvadoriaan Ramón de CLAIRMONT DUEÑAS naar het geteisterde eiland. Deze trachtten een "derde component" te vinden welke als buffer en arbiter tussen IMBERTISTEN en CAAMANISTEN een voorlopige regering zou kunnen vormen.

De terugkeer van Joaquín BALAGUER gaf aanleiding tot allerlei speculaties. De ex-president kwam ostensief zijn ernstig zieke moeder opzoeken. De politieke implicaties van zijn bezoek waren direct duidelijk. Politici van uiteenlopende pluimage kwamen hun opwachting maken bij de acht-en-vijftigjarige leider van de Reformistas, die voor het eerst in drie jaar voet aan wal zette in zijn geboorteland. BALAGUER maakte onmiddellijk bekend dat hij niet te vinden zal zijn voor een provisioneel presidentschap in het kader van de oplossing waarnaar de O.A.S.-commissie streefde. Hij zou zijn kans afwachten en hoopte door het volk tot president te worden gekozen. De moeder van BALAGUER heeft de leeftijd van 82 jaar bereikt; zij werd direct na zijn terugkeer comateus, maar leefde aan het eind van de maand nog. Zij was het paspoort waarop BALAGUER door IMBERT tijdelijk weer werd toegelaten. Algemeen werd echter aangenomen dat de ex-president nu zal pogen in de Dominikaanse Republiek te blijven, ongeacht het verloop van de ziekte van zijn moeder.

In verdere ontwikkelingen bleek de kracht van CAAMAÑO buiten Santo Domingo toch vrij beperkt te zijn. De oproep tot een algemene staking, welke uitging van de C.A.S.C., werd vrijwel over het gehele land door de arbeiders genegeerd. Slechts in de reeds lang door arbeidsconflicten geplaagde suikerfabrieken van La Romana werd aan de oproep gehoor gegeven.

- 9 -

Een bewering van ex-ambassadeur, John Bartlow MARTIN, recentelijk afgevaardigde van JOHNSON naar de Dominikaanse Republiek, werd door de ex-presidenten BETANCOURT en FIGUERES en de ex-gouverneur MUÑOZ MARIN van Puerto Rico gelaakt.

MARTIN had in een artikel in "LIFE" magazine een gesprek geciteerd, waarin hij aan CAAMAÑO tot diens ontsteltenis zou hebben medegedeeld dat de drie bovengenoemde staatslieden geweigerd zouden hebben op verzoek van de O.A.S. een bemiddeling in de Dominikaanse Republiek te entameren.

De drie "gefinsinueerden" gaven te kennen dat het integendeel de O.A.S. was, die de bemiddeling heeft laten varen. Zij, BETANCOURT, FIGUERES en MUÑOZ MARIN waren te allen tijde bereid geweest om de zaak van de vrede in de Dominikaanse Republiek te dienen, "op voorwaarde van een terugkeer naar de constitutionele democratie, verzekerd tegen communisme en/of militaire dictatuur". BETANCOURT heeft overigens op een bijeenkomst van de "inter-Amerikaanse associatie voor de Democratie en de Vrijheid" waarop hij werd geëerd, kritiek geleverd op de unilaterale actie van de Verenigde Staten. Zijns inziens heeft de inter-Amerikaanse wetmatigheid hiermede een zware klap gekregen. De O.A.S. zou volkomen te gronde gaan indien bovendien nog deze interventie uiteindelijk niet zou leiden tot het herstel van de grondwettigheid en de democratie in de Dominikaanse Republiek aldus BETANCOURT.

Op de aanklacht van CAAMAÑO tegen IMBERT wegens vermeende gruweldaden en massale executies werd direct gereageerd door de inter-Amerikaanse Commissie voor de Rechten van de Mens. Hierdoor bleven de internationale beoefeningen in het land bij de O.A.S. en werd een onderzoek door de Verenigde Naties vermeden. De commissie kwam tot de conclusie dat de rechten van de mens door beide partijen waren geschonden. De aanklacht en het onderzoek hebben evenwel IMBERT meer kwaad gedaan dan CAAMAÑO. Excessen van een revolutionaire beweging worden altijd gemakkelijker goedgepraat dan die van een behoudende. Men veronderstelt bij de eerste al gauw een incidenteel karakter en beschouwt ze van voorbijgaande aard, terwijl de laatste worden aangevoerd als bewijs van een onderdrukking welke de revolutie wettigt.

- 10 -

Tegen het einde van de maand had de O.A.S.-commissie in principe toezegging ontvangen van verscheidene - voorzover mogelijk a-politieke - personen, dat zij bereid zouden zijn zitting te nemen in een zakenregering die algemene verkiezingen zou voorbereiden. Voor het provisioneel presidentschap werd genoemd de beroepsdiplomaat Hector GARCIA GODOY.

Bij beide partijen bestond de neiging om zich tenslotte maar neer te leggen bij de beslissingen van de O.A.S., alhoewel zowel IMBERT als CAAMAÑO door hun meest extreme partijgenoten werden aangezet, enerzijds om de rebellen in de pan te hakken en anderzijds om elk compromis af te wijzen. CAAMAÑO zal moeten afzien van een voortgezette rebellie, omdat zijn positie uitzichtloos is, IMBERT wordt geremd door de O.A.S. en de Verenigde Staten. Een formele oplossing van het conflict ligt dus wel voor de hand. Hoe lang deze op zich zal laten wachten, hangt in grote mate af van de prijs waarvoor CAAMAÑO zijn huid zal willen verkopen.

NEDERLANDSE ANTILLEN

Frans Lodewijk MADURO leed een nederlaag in het conflict tussen de "Aruba Chemical Industries" en de F.T.A. Weliswaar werd door Eulogio WEVER, eigenaar van de supermarkt La Esperanza, aan de stakende arbeiders steun in natura verleend, maar de directie van "A.C.I." wist het bedrijf draaiende te houden en de afkoelingsperiode welke door MADURO van de regering werd verzocht, werd niet verleend.

Op Curacao bleef de C.F.W. haar koortsachtige activiteit ontplooiën. Het Sanatorium "Het Groene Kruis" werd benaderd en formele besprekingen omtrent een CAO werden in het vooruitzicht gesteld. Een gelijke poging van CFW bij het Sint Elisabeth Gasthuis resulteerde in de omvorming van de personeelsvereniging van dit ziekenhuis in een vakbond, de Christelijke Bond van Werknemers in Verplegende Instellingen op Curacao. Deze nieuwe bond zou aansluiting aanvragen bij de C.L.A.S.C. via het overkoepelende Christelijk Verbond van Vakverenigingen in de Nederlandse Antillen. Tot de bond zouden niet alleen kunnen toetreden het personeel van het Sint Elisabeth Gasthuis, maar ook werknemers van het Wit Gele Kruis en assistenten van doktoren.

- 11 -

De C.F.W. oogstte wel succes bij het onder haar vleugels brengen van de Curacaose bakkers. De oude, non-actieve Algemene Curacaose Bakkersbond, welke bij R.M. TSCHUMIE een Christelijke affiliatie had, "ging over" naar de CFW. Het was nog niet duidelijk of dit opheffing van de bond betekende, met gelijktijdige individuele aansluiting der leden bij de CFW, of dat de bond als zodanig zou blijven bestaan. De CFW benaderde afgelopen maand in ieder geval de eigenaren van Curacaose bakkerijen namens een 250-tal van de 4 à 500 werknemers in de verschillende bedrijven.

Onderhandelingen tussen de CFW en de N.V. Antilliaanse Electrotechnische Maatschappij (ANTEM) verliepen stroef. De bond was bereid met de eis voor een 40-urige werkweek te wachten tot het totstandkomen van een wettelijke regeling, maar op andere punten bleek men het niet met elkaar eens te kunnen worden. De afwijzende houding van de directie stoelde ten dele op het feit dat de ANTEM hogere lonen betaalt dan andere overeenkomstige bedrijven. Aan het eind van de maand besloot de CFW een langzaamaan-actie te beginnen.

De bij het A.V.V. aangesloten Centrale Bond van Ambachtslieden (CBA) werd als gesprekspartner erkend door de Antilliaanse Emballagefabriek Thomassen en Drijver, N.V., wier werknemers in meederheid bij deze bond zijn aangesloten. Een aanvang zou worden gemaakt met besprekingen over een te sluiten CAO.

Ook door de Bouw- en Handelmaatschappij Bohama, N.V. werd de CBA erkend als gesprekspartner. Op Aruba zijn de bouwvakkers, zoals bekend, georganiseerd in F.T.A.-verband. De CBA heeft, naar verluidt, het personeel van een zevental bouwbedrijven op Curacao georganiseerd. Tot nu toe werd niet gedacht aan een CAO, omdat de bond bevreesd was de concurrentie-positie van de "bona-fide" bedrijven waarmede zij zou onderhandelen t.o.v. de kleine bedrijven, waarop zij geen invloed heeft, te schaden. In CBA-kringen werd gesproken over een beroep op de overheid in verband met aanbestedingen. Gehoopt werd dat de overheid bij gunningen rekening zou houden met de "overhead" van de grote bedrijven.

In dit verband ware de aandacht te vestigen op de bedroevende financiële situatie waarin vele kleine aannemers zich bevinden. Werkend met geleend kapitaal steken zij zich als gevolg van ondeskundige ramingen en een ondoeltreffende boekhouding bij vrijwel elke opdracht dieper in de schulden.

De geldschieters worden gecompenseerd door de omstandigheid dat zij tevens de leveranciers zijn der bouwmaterialen. De leningen waarborgen de klandizie, zodat zelfs een uiteindelijk bankroet van de aannemer in het totaal der transacties kan worden gecalculeerd. Het resultaat is een compleet gebrek aan "job-security" bij de bouwvakkers, die bij deze kleine aannemers emplooi vinden. Hun aantal is - hoewel per aannemer gering - niet te onderschatten.

Gedurende de maand juni werd door landsbemiddelaar LAAN een begin gemaakt met de besprekingen die ten doel hebben de verwarde situatie in de haven van Willemstad te ordenen. Het directe doel was een CAO tussen de werkgevers en één of meer representatieve bonden. Een CAO zou echter slechts een stap in de goede richting zijn indien der aanleiding bestond om aan te nemen dat deze door de werknemers zou worden nageleefd. De omstreden figuur GODETT blijft centraal in de gehele problematiek van de arbeidsrust in de haven. De pogingen van Christelijk (clericale) zijde om verantwoordelijk kader op te bouwen in arbeidersbeweging in de haven, zijn door het optreden van GODETT tijdelijk mislukt. De vroegere compagnon van GODETT, Hubert Antonio (Bebe) ROJER heeft zich onder leiding ontwikkeld tot een der meest verantwoordelijke leiders in de haven, maar bij de crisis bleek hij niet voldoende gezag te hebben om GODETT te weerstaan. De invloed van TSCHUMIE is in de haven vrijwel verdwenen.

Bij de United Miners Union of Curacao kwam de voorzitter P. (Dixie) BLASSE in opspraak. Hem werden ontoelaatbare manipulaties met fondsen van de Union ten laste gelegd. BLASSE, die sinds kort tevens voorzitter is van het voorlopig bestuur van de nieuwe Algemene Haven Unie (waarvan GODETT ondervoorzitter is), kan nog bogen op belangrijke aanhang in de U.M.U.C., en hij heeft zich na een ontstuimige entrée ontwikkeld tot een vakbond-leider die in ieder geval voldoende niveau heeft gehad om de mogelijkheden en limitaties van de Curacaose Mijnmaatschappij als maatstaf voor zijn beleid aan de onderhandelingstafel te hanteren. In andere opzichten is BLASSE geen onbesproken figuur.

De activiteiten ontplooid door het Venezolaans Consulaat Generaal sedert de benoeming van de nieuwe Consul-Generaal Francisco LEIDENZ, geven

enige reden tot opmerkzaamheid. Met name getuigden de voorbereidingen voor de viering van de Venezolaanse onafhankelijkheidsdag op Curacao van een streven om dit een evenement van de eerste orde te maken. Terwijl de Nederlandse Antillen op economisch gebied een bijna spreekwoordelijke tegenwerking ondervinden, wordt blijkbaar door Venezuela gemeend dat de culturele, geografische en historische banden duidelijk tot uiting moeten worden gebracht. Deze tweeslachtigheid is slechts te verklaren als men Venezuela ten opzichte van de Nederlandse Antillen een - overigens ongemotiveerde - paternalistische houding toeschrijft. Erkenning van de onafhankelijke positie van de Nederlandse Antillen past hierin niet en het velen van concurrentie door de Antillen nog veel minder. Een en ander maakt de Venezolaanse verbondenheidsbetuigingen van weinig waarde en misschien zelfs een aanleiding tot wantrouwen omtrent de bedoelingen van dit land.